

PUGWELIGSITUNIG

Wesgu'tas'g Ta'n Sa'que'gi'g Telo'ltisni'g

Gisa'lueg welte'tegemg lugowaqan, ugjit ulins'tasin aq mi'watmn ta'n sa'que'g 'Nnugi'g teloltisni'g. Mawo'tegegl ula mesaqanwi'gas'gl pugweligsitunigl wesgu'tmi'tij ta'n negmow telte'tmi'tij ta'n wenulti'tij, "ta'n telinnuimg" ula 21ewei gasgiptlnaqanipunqeqewei.

Naomi Fontaine
Marie-Andrée Gill
Elisabeth Kaine
Jacques Kurtness
Jeanne D'Arc Vollant
Christine Sioui Wawanoloath

© LA BOÎTE ROUGE VIF

Translated from English by Joe Wilmot (Listuguj community).

NIGANIATUEMG

Ta'n teliaqapneg a'tugewugsi'gw. Na a'tugwaqan wape'g. Wesgu'g wisuwegnemuaqan. 'St'ge' ta'n telue'tij, Asutataqating angita'suaqan ta'n tujiw a's'gm'g goqwei piluwei. Ta'sijig napwi'gigng ewi'gasijig wi'gatignigtug wesgu'tg ta'n teliaqapneg sa'q Gepeg. 'Nnu'g etligwenmi'titl pie'sgminn, aq igtigig, pusgialta'jig ta'nig getantu'tij wilu'wow. Anguoweie'l nasgmi'titl aq puwowinaq. Gigto'qiginisgwigl wiguowal si'signutgei, igtigig a'qatiptugwagigl aq igtigig pitaqapesgl nignennal, ta'n pugwelia'tieg wigultieg. Na tellugwet pas'g gaqamit na'te'l, angaptl'g ta'n telpiltuo'ltimigl. Jemu ta'n negm geitoq ne'gaw tlian. Gaqi's na a'tugwaqan mu piluwei musga'tug.

Getu'gji'tu'g na ta'n teliaq, mu 'st'ge' ta'n ma' ulte'tmug, gatu awna 'st'ge' wiaqpulti'gwel, 'st'ge' apoqonmatmu'g's ta'n gistliaq. Na a'tugaqan getu tlimuleg mu nugu' pas'g wape'gtnug, etlape'gsig maqamigeg, 'gta'nug aq we'gaw elg mimajuinu'gw. Pewatas'g na angamsultinenug, aq ulte'tmnenug ta'n tett weitaigw. Ula a'tugwaqan amsalteg aq elg eig melgigno'ti, pegijape'sig aq melgito'ti. Mujga' teluwegeg; pewatas'g sae'wa'tegegtn.

Pewatmeg miguete'tas'gtn ta'n awant'suatas'g. Agnutas'gtn. 'Ms't wen tlimugsin.

‘Ns’tmasewatas’gtn gulaman ‘nstras’gt’tew. Gulamen ma’ wanta’suatas’gtnug.
Mawian ta’n ugs’tqamug teliaq.

‘Pqojins’tas’gtn. Ap minuianenug ta’nig apajwigultitaq gm’tginal, ta’n gm’tginal
wetaqaia’ti’gw. Ta’nig ta’n getu’ tu’ses’gwalulgwig, ta’nig ta’n tujiw metue’g
pemiaq elita’sualulgwig. Ta’nig ula pewalulgig sangewo’ltinew.

Ugjit ‘gji’tunenug ta’n piltuo’lting nige’ ta’n telo’lti’gw.

GM'TGINAL

Eigl ta'n metue'gl ugjit ta'n telinaqtm'g, gasgiptlnaqanipuno'ltijig miti's, ugjipsgijig aq melgigna'tijig, mu gisne'pa'm'gig. Wijei 'st'ge' ta'n newtnemigsulti'gwl telmawnusulti'gwel. Wen gistlta'sis na na'tuen gisite'lmaji ugtangita'suaqanm'g ta'n mu nenuwagwi 'Nnu'g. Pas'g gatu ula ta'n telmawnusultimegl 'gjitmei, sa'q pemapegsig aq ne'gaw wijei telo'ltimg.

Ta'n telo'lti'gw musga's'g ta'n telgigujgwatmu'gl ta'n telmimajunsulti'gwel aq elg ta'n mimajulti'gw aq ta'n teliangita'sulti'gw. Megite'taqann 'st'ge' gepmite'lgemg, mawiapoqonmatultimg aq witlegnemg gm'tginenaq aq eigl glusuaqann 'gsituninaq musga'toq na. Newt na mimajuinu'g na mawnugwi'tip ta'n telgigjeiatultimg; mu gisi'tnugup mimajuaqan mu na telo'ltim'g. Wigulti'gwup ta'n gisiangweiug'pnig gnjaninaq aq nemu'g'pnig weligutijig, ta'n gisiulmawqatmu'ti'gup. Tlia' mu nugu' gm'tginaq wigultigw eig 'gtinnenaq, wejiaq ta'n te's'gl pituimtlinaqanipunqegl wigulti'gw gm'tginaq.

Gm'tginenal na wetape'sulti'gw 'Nnuulti'gw; ta'n telolti'gw, 'gta'tugwaqnminu, 'gsituninu, ta'n teligtlams'tmu'ti'gw, ta'n telolti'gw aq elg ta'n wenulti'gw. Wen um'tgi na ta'n tele'g aq ta'n telqamigsij. Gisgug piltu'qatmu'ti'gw gm'tginaq gatu na'te'l weja'tu'gw mlgigno'ti, mlgito'ti, ta'n telmuns'amg ugjit mlgo'tmnenu

wejgu'aqamulti'gwl, ugsituninal, ta'n telolti'gw aq ta'n telqamig'sulti'gw aq ta'n tela'taqati'gw.

Newte'jg apjiw eigg's natgoqwei na ula gistlueg'g, na tlnaqamase'gt's, me' aq newte' natgoqwei, ta'n getu' tluweigw aq siawo'tmu'gw: ula ta'n telo'tm ugs'tqamu aq ta'n telgigjo'tm'g 'ms't goqwei ta'n mawtaqane'was'g, ula ta'n eimu'ti'gw aq etliguti'gw, ta'n wejisqaliaq ugs'tqamug, 'Nnu gisna wi'sis.

Amgweseweieg, i'tlta'sultimg'p gisiasutmnn goqwei, maqamigew, ugs'tqamu. Telnmi'sultieg na tleiawultieg ugs'tqamug aq mu tepgiso'ltiweg pisultinen: mu wisuegnutmuegl igtigl tleiawigl ugs'tqamug gatu mawiapoqonmatultimg aq 'ms't mawlugutieg. Mu wen ajiespeiug aq igtigl; 'ms't wen eig ta'n tleiawij. Samqwan aq maqamigew mu ginu als'tmug, lpajaq na elnapsgweie'g ispisung mu nujeiwaji alsumwig, awna pas'g negm anweiwajig aq siawgimataq ugjit na'tuwen piluwei angweiwan.

Ugjit ginu, ala'timg nipugtug 'st'ge' pisgwa'n giguaq. Gm'tginu ta'n telgi'g gaqignmugsi'gw ta'n te'sg goqwei nuta'maigw, 'mpisun, milamu'g mijipjewei, giswigulti'gw gm'tginaq, ta'n wenulti'gw na'te'l wettaqia'tigw. Na ugjit wejgeligatmu'gw ugs'tqamu na ugjit samqwan telmlgo'tmu'g ta'n telolti'gw.

Samqwan nuta'maigw ugjit mijipjewe aq ugtuigwenmu'g goqwei, gatu elg ta'n telie'wmu'gw 'mpisun aq elg wi'sisuwei. Sipu'l na 'gtawtinal aq elg wejo'tu'gw ginu'nu; na ugjit amujpana weliango'tmu'gw.

Naqsiawanta'simg ta'n telimtue'g'p mimajunsimg tujiw. Gispno'qon, aq metue'g. Mu punianug ta'n telgwilm'g mijipjewe. Ta'n goqwei mawnuta'q te'sigisg'gewei metua's'g. Metue'gl gesigl aq pestmo'qonn majulgwaltultigl. Telitg'eg na nepu'tijig menaqana'tijig. Qopisunji'jg ta'n nepu'tijig teligs'tqamulti'tij muta wesamimjige' ta'n eimi'tij aq ugwijua nepu'tinijig aq naqala'tijig 'pqotnanji'g. Winjigl 'gsnugowaqann ta'n getmeng'pnn ugjigsu'l.

Amujpana wen luwe'wies 'gtu'apaja'sis aq telmimajij na tujiw, wijitgweiwan sa'que'gi'g. Aq wen mu 'ns'tuo'qonmigw mu nmitug ta'n telgi'g giso'tmi'tipneg. Ginu na welapetmu'g ta'n negmow wejsaputita'pnig aq sapawsutipnig.

Ula Nipugt, wigultimg'p, me sa'q aq na ne'w gasgimtlanaqanipugqeg ta'n wape'g wa'qei eig'p, gisgitesg pituimtlanaqanipunqegl gi's eimu'ti'gw. Pemien ula nipugt aq ula gmtng, sipu'ji'jl glapis sipu'l. Ta'n telgitnm'tijig, ugtmimajuaqanmual, ta'n telgitnm'tipnig apoqonmagwi'tip aq ewmi'tip. Muta na pemita'pnig aq wigultipnig ula nipugtl, na nige' gisiltaigw aq iliangita'sulti'gw. Muta ugjit na negmow

pemniġ'tipniġ, pemisugulti'pniġ, ne'pa'tipniġ wi'sisġ, na wejwigulti'gwl ġm'tġinal.
Aq ta'n tujiw, ġesig pestie'wmġl, ġistepitaigw ġa's, nmitnenug wastewiaqal
we'ġuaptmġ pemtesġm'ġl, toqo wesġowa'timġ ta'n etlwantaqteġ; ġampigtug eimn
ta'n tujiw metu'na'q, ma' na ġisiawanta'sim'ġig na Sa'que'ġi'ġ ta'n
wetaqai'a'tiġw, ta'nig apoqonmugsi'ġw 'ġsatmnenug ġm'tġinu.

NUJIGTANTEGEWINU

Mu na alsumagwgig wi'sisg. Gepmitelmugig aq ne'gaw mawa'lugig 'ga'tugwaqanminal aq angnutmaqann aq ta'n telolti'gw. Sa'que'gi'g mawmegite'tmi'tip wije telwisungaluj 's'tge' wi'sissl ta'n wije gistlqamigsinij. Ta'n telnetugululti'gw wije telgepmitelmugwgig wi'sisg. Eig na ta'n tujiw tetapuiag: mi'walulgwig aq ignmugig natgoqwei ugjit ta'n ugtinewal telsmugsi'gw weliapoqonmugsi'gw; gatu mu ta'n tujiw unjanulti'tij, 'st'ge' gisgug ta'n tujiw pisuwiw getantaqatimg muta giso'qon. Wi'sis na geitoq ta'n tleiwij ula ugs'tqamug aq ginu ta'n telnutaigw, na ugjit iga'lsit ta'n nujigantegewinu gisigwsua'latal.

Netugulimg aq usgaqan me' wije gisgug telnutaig ugjit ta'n telo'ti'gw aq ta'n ne'gaw telmimajulti'gw aq pugwelgig me wije telnuta'tij ugjit mijuaqan. Aq elg na getantegemg na pugwelg amalugwaqann me gisgug gisitas'g, muta m'gegn aq waqantal gisie'was'gl. Na ugjit amujpa apjiw angweiugig wi'sis we'gaw ta'n tujiw unjanulti'tij. Ugjit utanji'jinal, gelu'sit nujiganteget welnenwnuaji wi'sisg aq ta'n teloltinij aq geja'tijig ta'n gistlsiawawsultinin.

Natawe'g nujiganteget apjiw ignumetew pugwelg ta'n goqwei wete'g um'tgig. Gatu nige' geljistegejig eigig aq sa'se'wa'toqeg ta'n telolti'gwgup muta nige'

me'gisipitnmn gelt'g wius, me' naqatu telwitlegnegmg gatu pas'g wen ta'n wetaqaej gisna ta'n wetagutg, mu 'st'ge' amgwes. Gatu a, Gisigu'g ta'n mu nugu' gisigwtanmi'tigw wius mu awanta'sualam'gig.

Ta'n tujiw wi'sis ne'po'j mu goqwei ejiglegemg, 'ms't goqwei ewegetas'g, na'talie'was'g. Ta'n te's'g galipuei gisna tia'muei wius gelu'lg, 'ms't goqwei gismalqutas'g; 'st'ge' paqt'smug, mu goqwei naqtmugg.

Gatu gisgug, alt wius ejigljo'tas'g muta ugjigang wigimg sa'se'wo'toq ta'n telolting. Ta'n tujiw gelu'lg wius naqtas'g nipugtug asgaiugsi'gw. Ta'n tujiw Tia'm unji altepteg wen utepaqang, 'st'ge' alginuej asgaiweg, musga'toq mu gepmitelmam'g na wi'sis ugmimajuaqnm gisignmatg.

TA'N ELIGTLAMS'TASULTIMG

Weja'tegemg ugs'tqamuimg aq nepu'timg, mimajuaqan na pas'g pemawsimg.

Ta'n melgo'tmu'g na ta'n 'gjijaqamijinu siawawsin aq 'gjigsu'g amujpa angweiwa'titl 'npuwinu ugjijaqamijl, na mlgigno'ti wejiaq pepgijete'gnigtug.

Ula na goqwei ta'n tujiw e'wm'g nuta'q gepmite'taqan, nuta'q mlgite'taqan aq na tujiw, musga'toq ta'n telglulg aq ta'n etlugweg mawnugsi'gw ginu aq elg igtigig mimajultijig ugs'tqamug aq 'mjijaqamijg. Apjigsua'tu'g ula ta'n telwi'tm'g pepgwijete'gn amujpana siawmimajig; telte'mu'g na m'gegn gulaman ta'n telueg 'gpuitaqannminal 'ns'tasgt'tal ula nige' ta'n telmiliaq eimu'g.

Pugwelu'g etlmatnaggti'gw ugjit apajo'tas'gtn sa'que'gi'g ugtwaqantemual ta'n etliango'tas'gpnn se'g. Pawatmu'gl gigjiw ta'n eimu'tigw, 'gutanminaq, gm'tginaq; mawnuta'q nige' muta ma gisinqatmugl muta ma ulgugsigw lpa.

TA'N WETTAQIA'TIGW, AGNUTMAQANN AQ A'TUGWAQANN

Tlia' ta'n telpiltuo'ltimig 'ms't newtnemigsultijig, wi'sisg mawnugsi'gwgwig ta'n telqamigsulti'tij; 'ms't wijei telnenujig ta'n getu'wen um'tgig. Weja'tegemg newte' anguiaqan glapis igtig anguiaqan wijei a'tugaqan telua'ti'gw mui'newei, paq'tsmewei 'gjiga'qagujwei aq elg put'pewei pilue'l netnemi'gsultigl aq piltu'tluemgl, gatu te's wejiaq ta'n telnenug aq ta'n telignaj na wi'sis.

Ne'gaw to'q, telua'tijig na 'ms't wettaqia'ti'gw wi'sisg aq na telueg ta'n tegen ugjigsu'g wen tleiwij, ignmugsi'gul ta'n telintawe'g, ta'n telins'tue'g, ta'n telignaj, aq ta'n teltleiwij gm'tgiwaq. Gisiangua'tes, alt a'tugaqann teluegl na ta'n telsapawsulti'gup wejiaq ugjijaqamijjua na wi'sisg etligtanut'pni'g.

Gistlueten na, wettaqia'ti'guig wi'sisg. Negmow na ta'nig gisignmugsi'gw ta'n telo'ltigw muta iga'lsultipnig aq gegina'mugsi'gwgupnig, negmow gisugsi'gwgig. A'tugwaqan mu gaqape'sinug. Wejiaq na ta'n sa'q eig'pneg ugs'tqamueg ta'n pewitaqann aq 'gtapegiaqann wejiaqal. A'tugaqan na wesgu'tg ta'n tujiw wi'sisg aq mimajuinu'g wijei teliangamgusultipnig. Angite't'g ta'n i'tlneiita'jig 'sgte'gmujg ugjit mu goqwei, pajaq telteg neiit'anew. Mu geitm'g ta'n goqwei ugjit. Gis'oqon aq welpanmamg.

Angeniagnutmaqan na mimajig. Angeniagnutmaqan gegina'mugsi'gw ta'n goqwei telteg 'gji'tunenug. Telimugsi'gw ta'n wen Gisiteget, ginapaq, gitapinaq, ta'nig getanugsi'gwgig aq telimugsi'gw ta'n tleiawulti'gw ugs'tqamu'g aq elg wa'so'q. Angeniagnutmaqan na 'mjijaqamij witapal, toqwe'gig 'ns'tuo'qonigtug, apoqonmatg miguite'taqan.

Jijuaqa o'pla's'g, gisna giso'qon, jipaqa'lueg, gisna wela'lueg. Gia'l'sg angita'simg, egsueg, tagla'tegeg, mu netageigw 'mjijaqamij ewnase'g. Geggung ta'n goqwei ugs'tqamuei gelulg gisna winjij.

Amujpana eig angeniagnutmaqan. Ma gismimajultigw mu eigtnugus wela'timg, pa'qalaiwaqan, ewulgwijinj'm'g aq 'ns'tuo'qon weja'tu'g uga'tugwaqanminal. A'tugwaqana'toq ugs'tqamu.

Telpugweliaqal 'st'ge' miti'sg nipugtug, angewia'tugwaqann ugjit ta'n ugs'tqamu telitas'gp eigl ta's'gl pilue'l. Pilue'l, gatu suel wije'l. Te's newtnemigsultijig, te's utan, te's ujigsu'g gegunmi'tij negmowowei.

Angewia'tugwaqann milagnutmuwegl: ta'n telitas'g saqaliaqal aq ugs'tqamu aq

matntimgl, 'gsaltuaqan, pewaltingewei, malo'qon, eggsuo'qon, gmutno'qon,
'sgte'gmujg, mesgilultijig gujjig, buowinaq, gisna nujinpitega'tijig, ne'patega'tijig
wi'sisg, mijipjeweie'l aq nepitegegl saqaliaqal.

Angewia'tugwaqann miguimugsi'gw ta'n wenulti'gw aq ta'n tett tami weitaigw.
gegina'masg ta'n gegnu'mimajimg, musga'tasg ta'n telteg tlqamigsin ta'n getu'
tami eimn gisna getu' lien.

GINA'MASUTI – TA'N TELGINA'MASIMG

Amgwes na ta'n telgina'masultimg'p me' naqamase'g'p gegina'matulti'gwg'p. Ta'n telsapawsultimg'p melgignaqaq je mugoqwei piluwei. Ta'n telwigin nipugtug wiguomigtug. Amujpa na geitu't'p ta'n telgisgaja'tu'n m'gegn, elisgnualjig la'sguaq, wesgen e'wut'p nigoqji'j aq etoqtatmn pipnaqan wisgipgigtug. Gnjaninaq musga'tug'pnig ta'n telo'tm'g goqwei. Gegina'masultipnig ge's angamugsi'gw. Geitu'tip na 'ms't goqwei nuta'qap 'gtumimajulti'tij.

Geitmg na gisigu'g apoqonmua'tijig mu amujpa gisigululti'gw. Gisigu'g na Nujia'tugutijig, gegina'mua'tijig e'wumi'titl a'tugwaaqan, negmow angotmi'tij ta'n telo'tigw.

Mijua'ji'jg elg maw nuta'jig i'mu'tinew gm'tginaq, aq e'wugig muta gepmitelmugig aq mu getu'alsumawguig. Ungi'gwa gisgina'mugwi'tijig, musga'tugwi'tijig ta'n amujpana tela'taqati'tij aq ignmujig ugta'qa'tunew aq ta'n ta'n goqwei ugjit amujpa gijs'tmu'tijig. Ungi'gua na ilgwenugwi'tijig, muetoqeiwa'tigwi 'mjijaqamij ta'n elg ilgwena'tijig.

Weja'tegemgeg elo'lugsi'gweg 'Nnue'gati'l, na jaqal sa'se'wa's'gp ta'n telolti'gw ta'n goqwei geitu'gup pas'g nugu' matu'e'was'g. Ta'n gina'masuti wejiaqap ugjit

ta'n telmimajulti'gw, mu nugu' gegina'muam'g'pnig mijua'ji'jg ta'n
gistliapoqonmasultitaq aq ta'n goqwei ugjit eltu'gl ta'n goqwe'l nuta'mamgl.

Na gina'masuti apaqtugewaq e'wmi'tip peita'titeg me' gneg metue'g'p aq na
gina'masuti negaw e'wmu'g aq ta'n tujiw mijua'ji'jg ejiglgimuteg ugjit
gina'masuti me' jel ap ajimtue'g'p ugjit negmow.

APAITA'M TA'N WEITAIGW

Mawio'mi'l ignmugsi'gw mawita'nenug aq tepi'taqating. Ta'n tes'g goqwei mawteg na gepmite'tas'g, geligatm'g, aq wen gesgelt'tew. Mu na pas'g ugjit angnutas'gtn ta'n ne'gaw telo'lting. Mu na 'ntuisgewei, gisna ugjit pas'g napwi'gas'gtn. 'Ms't goqwei na telteg 'tpi'tas'gtn, musga'tegetas'gtn. Te's na goqwei musga'tegetoq na'talamu'g mlgigno'ti.

Mawio'mi'l na ta'n teltaqane'was'g ne'gaw ugjit 'gji'tunenug ta'n i'tlolti'gwup aq miguite'tmnenug ta'n wenulti'gw.

Pugwelg na ta'n goqwei wiaqa's'g, mawa'tmgl 'ns'tuo'qonn, gnua'taqann aq napegisignn ta'n pilue'l newtnemigsultijig musga'tegetu'titl. Mawio'mi'l, aq ula igtigl atgnewuti'l na mawtaqane'was'gl. Ugjit apaja'tunew ta'n i'tllugutimg'p gi's sa'q naqtas'gl, angua'tm ta'n goqwei geitas'gp na apoqonmatg genm'g ta'n i'tlo'ti'gupneg. Ula ta'n tleiaqal ignmatg 'ns'tuo'qon ala's'gtn aq pugwelg mimajuinu giswe'jitoq aq gisigsua'tu'tij aq e'wmi'tij ugjit ta'n teliapajimsnmi'tij ta'n wenulti'tij. Ta'nig newtnemigsultijig wiaqita'jig, atgnewa'sultijig aq mawo'tu'tij ta'n negmow i'tlo'tipni'g aq ta'n goqwei tlo'tmi'tip, milesig aq gelulg 'ns'tuo'qon.

Amlpisuti'l musga'toq ta'n teligsatmu'g, ta'n telginite'tmu'g aq ta'n teligtu'tleiawulti'gw. Ta'n telilajugtm'g aq ta'n igjitm nasgm'g, gnjaninaq ap we'jitu'tij, nenmi'tij aq ugjijaqamuita'sultijig; nestasultijig ta'n wenulti'tij aq ta'n telpiltuo'lti'tij, ta'n goqwei mu nuta'nugl glusuaqann, nemitmgl ta'n telugutimg, ta'n telo'ltimg. Ta'n teliapait'am ta'n i'tlo'ltimg'p 'st'ge' amalgaltimg, pepgwijete'gaqan ap nige'gigja'lugsi'gul ta'n telgigjeiug'p ginapaqi'g aq ugjijaqamijgi'g, ta'n telgepmite'tm'g mimajuaqan aq na telueg ta'n telgepmitetmu'g'p ugs'tqamu.

TOQO'LTIMG

Gesgmnaq wigultigwgewg ula 'Nnue'gati'l, eig'pnn ugjigsu'l ta'n wetapesultimg'p. Na telmawqatmu'timg amujpa na'tuwen niganpuguwit, e'pijig to'qiganpugu'tmi'tis, muta ugjit sapawsultinenug amujpana mawo'lti'gup. Mawiapoqnmatultimg na telqamigsultimg'p; ms't wen na teliangita'sip. 'St'ge' maljewe'jg aq gisigu'g mawiapoqnmatultipnig. 'St'ge' witlegnem'g milesultijig aq ewle'jultijig. 'St'ge' melgluwemg ta'n tujiw pestmo'qonig.

Sa'qawe'gi'g gistlimugsi'gusni'g ta'n i'tloltisni'g, tlimugsi'wgup na mu gisiapoqonmatmi'tigusneg, pas'g na teliaqap. 'Ms't wen egung'p uglugowaqan. Ji'nm na nujnetugulip, 'ntugsuinu nujgeleget. Weja'toq ultlugowaqang, ginitelsuti aq welitelsuti.

Alsusultipnig 'Ntugsuinu'g toqo na tujiw e'pijig ta'n niganpugultijig. Ggina'mua'tipnig, epipna'tipnig aq esma'tipnig unjanua. Ta'n tujiw ji'nmug pegijimaita'tij negmow siawmimaju'nsultipnig, matntulti'tij na iganpugu'tmi'tipnn, aq ilsutaqatipnig. Te'sigisg'g aq we'gaw wela'gwl, negmow pema'tu'tip ugjit 'ms't goqwei ulpmian.

Ula gisigui'sgwaq, gasgimtlanaqanipnoltipnig, aq e'pitji'jg waqaj tepipno'tijig. Amgwes, na assumulti'gup. E'pijig etliunjanultipnig si'signo'guomigtug. Ugjigsu'l gegunmi'tip ta'n goqwei nuta'tip. Wius jijuaqa puwelg'p. Alsulsultim na wejiaqap ta'n wetape'gsulti'gw gaqigisipunqeg. Alsulsultim ta'n teliangita'simg aq ta'n telo'lting, mimajulsultim na telugutim'p. Ta'n wetape'simg melgignaqaq aq na ugjit melgignaqaq ta'n telnewtnemigsulti'gw, ta'n wenulti'gw. Ugjigsu'l wejigjeiatultim'p aq na'te'l wejigutim'p newtnemigsutinenug.

Gesgmnaq 'Nnue'gati'l, gesgmnaq wiaqo'lugsigweg, gesgmnaq gina'muo'guoml. Newt elg na mu maliaptatultigup.

TLI'SUTI

Ta'n pas'g goqwei giswisungatmu'g'p. Gmtng aq sipu'l wisungatas'gmn. Gmu'j ta'n telmilamu'g. Minijl, glitaq aq ta'n eimu'tigl 'nsanoqonigl. Saqipisaq gisna tegipsaq. Oqatnug wet'tg, ginamugwa'timg, munsa'mg; apatugwet'tg egsitpu'ge'l, wapg. Na Innu, Atikamekw, Wendat, Mali'sitewaq, Mi'gmewaq aq Naskapiei tli'suti'l gis wisungatmi'tip ta'n te'sg goqwei ula ugs'tqamug, we'gaw ta'n mimajuinu gistlmilgwijing.

Ula na sa'que'l tli'suti'l ta'n miguimugsi'gul ta'n wetapesulti'gw, ta'n 'gtapegiaqann aq ta'n telte'm'g wijej telte'tm'g 'st'ge' ugs'tqamug ugjiaq. 'Gtapegiaqan nuta'q aq mimajuinu'g ugtangita'suaqanual wejiaqal ta'n teliangite'mi'tij ugtapegiaqanual.

Lpana mlgigno'ti ta'n goqwa'ls'g aq wetnmasgl 'gqotaqan; 'st'ge' waqasigl na glusuaqann esgmaqal we'jitas'gtn aq se'spas'gtn ugju'snigtug. Na nige' ula eimu'tigw. Wesgu'tmu'g gelulg welamu'g. Wesgu'tmu'g goqwajo'ti. Wesgu'tmu'g ugs'tqamu. Ugjo'te'n nmitun ta'n telgisite'tmeg ula telglu'lg a'tugwaqan, telmilesig ta'n telnmitueg ta'n wenultieg.

Glusuaqanigtug, we'jitueg aq witleguneg ta'n gelu'lg giwtaw, na a'tugwaqann aq ta'n telpiltuaptmeg ugs'tqamu neia'tueg ntli'sutiminal; 'ms't na ula ta'n telqamigsultieg pema'lugsieg aq musga'lugsieg ta'n wenultieg. Ugjit ninen, 'gtapegiaqann, na tli'suti ugjit angaptaqan, tetapue'g, 'ngutugwaiw neia's'g. Ula na ignmas'g 'ns'tmn ta'n goqwei 'gjitmei aq ta'n mawinqamsa's'g ta'n telins'tmg, na mawinqamaje'jg.

'Nnui'suti'l agnutgl 'na'tugwaqanminal, ta'n sa'quwe'gi'g i'alta'pni'g, gatu mu giswisungatmi'tigupnn 'ms't goqwe'l pile'l, telgaqu'sa'se'wa's'gp 'ms't goqwei.

'Nnui'suti'l gaqi's mu ewi'gas'gtnugl muta mu pugwelug ta'n wen gisgitgl.

'Nnui'suti'l na naqamaje'jgpnn, e'was'gpnn ta'n telwisungategemg aq ta'n goqwei tellugweg. Mu na telwengenugupnn ugjit ewi'gigemg, gatu ugjit getapegiemg aq pestunmu'timg. Ula na me'gisgug maw megite'tas'gl aq milie'was'gl. Nige' gisgugewe'l 'Nnueie'l wi'gatignn, ew'mu'gl 'ggijinaq ugtli'sutimual apajneia'tu'g ta'n teloltisni'g sa'que'gi'g, ilaptmu'g ta'n i'tloltisni'g aq 'gtapegiaqana'tm'g ta'n telgi'g ula ugs'tqamu. Te's glusuaqan musga'toq ta'n ta'n telignaqaq aq ta'n teligitme't'p.

TA'N TELIPIJE'G

Mu getlams'tasultiweg alsutmeg ta'n te'sajiej; mu nasgwa'tueg na'gweg me pemiapje'ji'jgl pemiaqal, 'st'ge' attesgl, aja'tigl, aq ajiaqal. Me gneg pita'qal ta'n goqwe'l assmugsi'gwl, weja'tegemg na'gweg glapis wela'gw, sa'se'wigisg'gl, aq ta'n mimajuaqan aq 'npuaqan. Mu ne'gaw geggunmugl gmu'tlewe'ji'jl aq telipijo'tmu'gp goqwei ta'n telnuta'q gaqa'tunenug. Ela'timg tami aq mijua'ji'jg nespnuj me' pegitesgmg'p; etlqatmu'ti'gwgup ta'n etlinqataigw. Ula na ta'n goqwei ugjit wetlui'tas'g 'Nnu ta'n tele'g.

Telta'simg na na'gwegl pemit'a'qal aq mu nasgwa'tas'gtnugl, pita'qal aq sangewe'gl, jijuaqa metue'g ta'n telins'tasimg ugjit 'ms't wen ta'n piltue'g. Toqo ta'n nige' telo'timg na getu' alsutmu'g getu' angua'tu'g aq mengitmu'g, ginu na pemia'ti'gw 'st'ge' pema'luguti'gwel.

'Gta'tugwaqanminal musga'tugsi'gw na ugs'tqamu na 'ms't alsutmu'g aq 'ms't goqwei mawtaqane'was'g aq eteg ta'n na sa'q, gisgug aq enmigne'g mawtaqane'was'gl, muta ta'n te's'g goqwei ta'n teliaq, ta'n getu' tliapje'jg ula ugs'tqamu'g na ajgna'toq natgoqwei: weja'tegemg na pasg'te'g ala melgigno'ti nujitoq na Japa'ng, telgneg'p, na gigjiw eigl mulqatas'gl elmaqe'l ugjit tuo'tunew

goqwei maqamigeg, ta'n teliaq'p ajgna'tew pugwelgl anguiaqal usgijinuti'l,
lluigneg ta'n teliglams'tasulti'gw.

AWTI'J

Ta'n goqwei gi's pemiaq telimugsi'gw a'tugaqan. Na ta'n telimetue'g'p ugjit 'Nnu'g weja'tegemg asumsultimgeg glapis nige' newte' pas'g wigultim, apoqnmassultim glapis apoqnmugsultim, megitelsultim glapis netagitelsultim.

Muta ula a'tugwaqan pemesaqanwi'gas'g te'sigis'g, mu gis gasa'tas'gnug. Eig aq miguimugsi'gw na ta'nig newte' getu' tlqatmu'tijig ne'patmi'tij ta'n wenultim, newtnemi'gsultim, mimajuinu'g.

Amujpana natgoqwei teluemg ugjit ta'n goqwei wejtlimtue'g ugjit ta'nig newte' getu' tlqatmu'tijig mu gisins'tasulti'tigwi igtigig mimajuinu'g.

Ula a'tugwaqan wejiaq miguita'sutigug, musga'toq ta'n teligna'tijig mimajuinu'g. Je tlia' gaqintmg 'ms't goqwei aq mesgi'g welmajo'ti, gis sapawsultim, apajiqamita'mg, aq minu' ugstqamuig. Giswe'jitew ugtawti.

Gisnapgmu'g ta'n te's'g gelulg aq piltuamu'g, gaqamulti'gw ta'n etlpiltuo'ltimgl mawita'ql; ta'n wenulti'gw eteg na'te'l, ta'n etlmawtaqane'was'g ta'n gistlias, ta'n telmilesig wejiaq ta'n tujiw tewmalie'ultim ap wejiaq ta'n telpiltuo'tim.

Na to'q na 'Nnu (amalugwaqan) pemigweg; pemilse'sa's'g, ugs'tqamug eliaq aq sa'se'wiaq, toqo' melg'puguig ta'n ne'gaw telo'lting'p. Ugtenmigne'gm eig ta'n tujiw illugwatas'g ta'n teltapuamu'g.